

Фото: 123RF.com

Всеукраїнська Рада Церков і релігійних організацій закликає Міністра освіти і науки замінити незаконну антидискримінаційну експертизу підручників іншою, яка не буде ідеологічно заангажованою.

З таким зверненням ВРЦіРО звернулася до міністра **Лілії Гриневич** у четвер, 14 червня, повідомляє [Інститут релігійної свободи](#)

“Всеукраїнська Рада Церков і релігійних організацій вбачає своїм громадянським обов'язком звернути Вашу увагу на неприпустимість впровадження в шкільну освіту так званої гендерної ідеології – відмінної від поняття рівності прав жінок і чоловіків, а також проведення інших згубних для молодого покоління соціальних експериментів за допомогою антидискримінаційної експертизи підручників і освітніх програм”, – наголошується у листі.

[ВРЦіРО зауважує](#) , що інструктивно-методичні матеріали для експертів щодо здійснення антидискримінаційної експертизи, рекомендовані Інститутом педагогіки НАПН України та підготовлені за підтримки Фонду ім. Гайнріха Бьоля, **містять поняття “гендер”, яке суперечить законодавству України**

Під час здійснення антидискримінаційної експертизи підручників під поняттям “гендер” експертам пропонується розуміти *“самостійну, не зумовлену біологічною статтю, конструйовану культурою та суспільством характеристику людини”* , що охоплює за своїм змістом не лише жінок і чоловіків, а також ще кілька десятків гендерних різновидів. Ця термінологія не відповідає законодавству України, оскільки суттєво відрізняється від поняття “гендерна рівність” , яка визначається законом як рівність прав виключно жінок і чоловіків.

“Йдеться про запровадження відсутнього у законодавстві України розуміння поняття “гендер”, яке відмінне від поняття “стать”, що підтверджує зауваження Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій як до антидискримінаційної експертизи підручників і освітніх програм, так і [до Стамбульської Конвенції, де такий підхід пропонується легалізувати](#)” , – застерігає Рада Церков.

ВРЦіРО також заявляє, що **антидискримінаційна експертиза підручників та освітніх програм проводиться на підставі відомчих актів МОН, проте не передбачена законом.** Натомість у статті 21 Закону України «Про

забезпечення рівних прав та можливостей для жінок і чоловіків» йдеться лише про «експертизу навчальних програм, підручників та навчальних посібників для навчальних закладів щодо відповідності принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі»

. Саме таку експертизу підручників Рада Церков закликає проводити МОН замість незаконної антидискримінаційної експертизи.

На кого ти можеш бути схожий?

1. У чому унікальність кожної людини?
2. На кого ти хотів би бути схожим? Поясни, чому.
3. Чим ти схожий на своїх батьків, чим відрізняєшся?

Ілюстрація містить ознаки дискримінації за сімейним станом, адже на ній зображена «класична» повна родина, що є одним з найбільш вживаних у підручкотворенні «штампів». У реальному житті діти походять з абсолютно різних за складом сімей, отже повинні бачити у підручнику аналогічну різноманітність, чого в принципі немає.

Витяг з Інструктивно-методичних матеріалів до антидискримінаційної експертизи

Рада Церков наголошує, що **українське суспільство не може миритися з тим, що результатом антидискримінаційної експертизи стане знецінення повноцінної сім'ї, батьківства і материнства,** коли замість слова “батьки” у підручниках рекомендують використовувати слово “рідні”. За такою логікою, у подальшому з підручників може зникнути будь-яка згадка про сім'ю та батьків, зважаючи на те, що дійсно не всі діти в Україні виховуються в сім'ї та не всі діти мають батьків, бо є сиротами.

“Ці прикрі факти не повинні позбавляти нову українську школу виховного компоненту, показуючи дітям ідеали, загальнолюдські цінності та позитивні приклади, яких вони мають прагнути у своєму власному дорослому житті – повна сім'я, подружжя з жінки і чоловіка, відповідальне батьківство тощо ”, – наголошує ВРЦіРО.

Крім цього, на переконання Ради Церков, дивним виглядає прагнення під час антидискримінаційної експертизи підручників створити у дітей хибну уяву (наслідуючи комуністів) про те, що держава і церква настільки відокремлені одна від одної, що нібито не можуть співпрацювати як суспільні інституції, а церква та Священні Писання при цьому позбавляються своєї ролі як морально-виховного та духовного орієнтира. Подібну практику вже можна спостерігати і в самих рекомендаціях антидискримінаційної експертизи, де пропонується викреслити храми з переліку закладів культурного надбання, які доцільно регулярно відвідувати.

ЗАКОН — НАЙГОЛОВНІШИЙ

Чи ти багатий, чи бідний, простий трудівник чи урядовець, відомий чемпіон, генерал чи кухар — дотримуйся закону. Про це йдеться в найголовнішому документі нашої держави — Конституції України.

Відверта дискримінація за релігійною ознакою: абстрактний «Закон Божий» фактично зрівняний в силі з «Конституцією України» (дві книги зображені поруч), що неможливо в країні, де згідно тієї ж Конституції, релігія і церква є відділеними від держави.

9. Виконайте завдання.

1. З'ясуйте значення крилатих висловів біблійного походження, що подані в рубриці *Зауважте*.
2. Вивчіть напам'ять 10 заповідей Господа.

Приклад дискримінації за релігійною ознакою. По-перше, за замовчуванням вважається нормою, що всі діти повинні вивчати саме християнську літературу (хоча хтось із учнівства може належати до інших конфесій або відстоювати атеїстичні погляди).

По-друге, Біблія подається на як впливовий літературний твір, а як священна трансцендентна література, джерело істини і божественної мудрості. Аби повернути вивчення Біблії у «літературне поле», зазначене у прикладі завдання мало б говорити не про «заповіді Господа», а про «заповіді Старого заповіту Біблії».

Починаючи з 2016 року МОН впроваджуватиме нові стандарти для підручників. Зокрема, щоб виправити завдання, в яких є ознаки гендерної дискримінації, вже провели експертизу близько 50% макетів підручників для восьмих класів.

Про це йшлося під час робочої наради в Міністерстві освіти та науки України щодо видавництва підручників у новому навчальному році.

Перевірку здійснює група проекту проведення гендерної експертизи підручників та нормативних документів, що працює за підтримки фонду імені Гайнріха Бьоля в Україні.

Відео з огляду на експертизу підручників 2016 року Міністерство освіти та науки України здійснило експертний погляд на www.irs.in.ua